

Especial
FESTES DE NADAL

Els comuns de les set parròquies
us desitgem unes
bones festes de Nadal i un feliç any 2023

COMÚ DE CANILLO

COMÚ D'ENCAMP

COMÚ D'ORDINO

COMÚ DE LA MASSANA

COMÚ
D'ANDORRA LA VELLA

COMÚ DE
SANT JULIÀ DE LÒRIA

COMÚ
D'ESCALDES-ENGORDANY

Andorra, el millor país per celebrar el Nadal

An d o r r a és el lloc ideal per a les teves vacances d'hivern.

El Principat es troba enmig d'Espanya i França, envoltat de les muntanyes dels Pirineus i disposa de tot el que pots necessitar per passar un Nadal inoblidable. Una zona comercial que no t'acabaràs, un patrimoni cultural divers i únic, i moltíssims quilòmetres per practicar esports de neu. Evidentment hi ha moltes més raons per visitar el país durant el Nadal com ara visitar el Pare Noel, algun dels mercats de Nadal, gaudir d'un espectacle al carrer, visitar els seus pobles, veure un pessebre gegant, descobrir mons imagina-

ris, conèixer els menairons, els elfs dels boscos andorrans, o visitar algun museu, entre moltes altres opcions.

1. Ambientació nadalenca: el Principat comença a preparar-se pel Nadal amb el temps suficient perquè els visitants visquin una experiència màgica. En la pràctica això vol dir que no només es viu, sinó que també es respira als seus carrers, sobretot a les principals artèries de totes les parròquies, tot i que especialment a la capital, i que es mostren guarnits de decoració pròpia d'aquestes festes amb jocs de llums espectaculars, en definitiva, plenes de vida i d'activitat lúdica i comercial. Si t'agrada esquiar, a més no pots deixar de passar una estona en algun dels

diversos après-ski que hi ha prop de pistes, així com els nombrosos restaurants i locals nocturns que organitzen animades festes en un ambient relaxat, com per exemple els de Soldeu i El Tarter.

Andorra disposa de tot el que pots necessitar per passar un Nadal inoblidable

2. Els mercats de Nadal

La cita als mercats de Nadal ja són tota una tradició al país i pràcticament totes les parròquies celebren el seu. Des de finals de novembre, els mercats són punt de trobada de grans i petits ja que a més de trobar artesanía i aliments de productors locals també es pot degustar algun plat típic, fer un taller, escoltar música i veure alguns dels espectacles que tenen lloc pràcticament cada di als carrers principals.

3. Activitats per a infants

Els complexes turístics del país disposen d'activitats de neu per als menors de totes les edats, tant si esquien (amb més de 40 pistes blaves) com si no, ja que fora de pistes també hi h clubs

infantils amb una programació plena de sorpreses.

4. Estacions d'esquí segures

Desembre acostuma a marcar l'inici de la temporada d'esquí a Andorra i tot i que el país està acostumat a rebre milers de visitants, certament la gran quantitat de pistes esquiables permet fer-ho sense haver de suportar llargues cues.

5. Una gran zona comercial

El districte comercial de la capital compta amb més de 2.000 botigues on pots comprar pràcticament qualsevol cosa que se't passi pel cap, des dels preus més econòmics fins els productes més luxosos.

ANDORRANA
DE PUBLICACIONES
President
Enric Dolsa Font

Direcció general
Natalia Mena
Coordinació general
Nona Muñoz

Direcció d'art
Sara Tapia Luna
Redacció
Carmen Salas
Maquetació i disseny
César Arquíñigo
Pako Temprado

Direcció de publicitat
Irina Rybalchenko
Publicitat
Irene Izquierdo

Subscripcions
subscripcions@elperiodic.ad
Tel +376 736 200
L'ESPECIAL FESTES DE NADAL
s'entrega inseparablement amb
EL PERIÒDIC D'ANDORRA.

Quin és l'origen del Nadal?

Les tradicions tenen un origen, una explicació sobre el perquè es van començar a celebrar, i el Nadal no és una excepció. Ara bé, això no vol dir que la resposta sigui fàcil. En alguns casos com aquest, és el resultat d'un procés que ha anat evolucionat al llarg dels segles fins a convertir-se en el que és avui dia. Començarem per aclarir que el Nadal originàriament no estava recollida al calendari religiós, bàsicament perquè la data de naixement de Jesucrist no estava clara. No va ser fins que l'emperador romà Constantí, el primer que va posar fre a les persecucions dels cristians, va reconèixer l'any 313 d.C. que el 25 de desembre era la festivitat de l'arribada de Jesús al món, una decisió que a més anava en contra dels cultes pagans

que tenien lloc en aquestes dates, i més concretament, parlem de la festivitat pagana de les Saturnals, relacionada amb Saturn, el déu de l'agricultura, el solstici d'hivern i el desig de l'arribada del bon temps. Tradicionalment tenien lloc entre el 17 i el 23 de desembre. De mica en mica, l'església d'Occident va acceptar el 25 de desembre i la va incorporar al seu calendari de festes religioses, amb l'excepció de l'església ortodoxa, que considera el 6 de gener la data del naixement de Crist.

Paper de les festivitats paganes

Les tasques agrícoles acostumaven a finalitzar en aquesta època i els camperols i esclaus aprofitaven l'aturada per visitar els familiars i amics, intercanviar regals i celebrar la fil del cicle natural amb importants àpats. Aquestes fes-

tes duraven un set dies durant els quals la rigorositat del dia a dia es relaxava i fins i tot els esclaus tenien més llibertat de moviments. Fins i tot les corts de justícia tan-caven, i s'elegia a un príncep, una paròdia de la classe política, que suposadament tenia tots els poders mentre duraven les saturnals, i les famílies humils passaven per les cases cantant a canvi de menjar. Amb les Saturnals coincidia la celebració del Natalis Solis Invicti (renaixement del sol), festivitat associada al déu Apol·lo i que tenia el seu epicentre el dia 25 de des-

embre, considerat el dia del solstici d'hivern.

La celebració hivernal també tenia lloc fora de la influència romana, com per exemple a Escandinàvia, on tenia lloc la festa de Yule, que començava el 21 de desembre. Durant la mateixa, es cremava un tronc, se sacrificaven animals i es realitzaven banquets durant 12 dies. L'objectiu era assegurar la fertilitat de la terra per a les properes collites, així com els naixements dels animals. Curiosament també celebraven una mena de processó de difunts i dimo-

nis que guiats per Odin sortien a la cacera d'ànimes.

Festivitat religiosa

Va ser el papa Juli I qui entre els anys 320-353 va fixar oficialment el 25 de desembre com el dia de Nadal, tot i la creença que Jesucrist en realitat havia nascut a la primavera. Segurament darrere d'aquesta decisió va tenir molt a veure les seves ganes de cristianitzar els romans. Aproximadament un segle després (440), el papa Lleó Magne va establir la data com la commemoració de la Nativitat, i després l'emperador Justinà la va declarar festivitat oficial de l'imperi romà. Un altre pas significatiu per assentar la festa el va donar Sant Francesc d'Asís, quan la nit de Nadal de 1223 va escenificar per primera vegada el naixement de Crist en una cova propera a l'ermita de Greccio (Itàlia).

Celebrar el naixement de Jesús el 25 de desembre va ser una decisió per lluitar contra els cultes pagans que tenien lloc en aquestes dates

ANDBANK /
Private Bankers

Els desitjos ens projecten cap endavant, ens indiquen el camí i ens uneixen.

I així, junts, continuem creixent i innovant amb visió de futur.

Amb confiança, esforç i il·lusió.

Li desitgem un
feliç 2023

andbank.com

Pare Noel: el millor amic dels infants

Ara que ve Nadal i el Pare Noel està a punt d'arribar, molts se l'imaginen enfeinat a casa seva coordinant la feina d'elfs per tenir llestos tots els regals per als nens de tot el món. Tot i ser una invenció de la Coca-Cola allà pel 1931 i que originàriament vestia de color verd, el Pare Noel de l'imaginari col·lectiu vesteix tot de vermell, té una llarga barba blanca, una mica de panxa i viu a la Lapònia finlandesa amb la seva dona i els seus inseparables rens. I té un passaport que ho demostra. I és així perquè Finlàndia no és l'únic país que va optar a acollir la seva residència des de la seva creació.

En un primer moment, el Pare Noel venia del Pol Nord, i de fet, a gran part dels Estats Units encara ho creuen, però com allà no hi havia rens, el van situar a la regió de Lapònia, un territori transfronterer situat entre Finlàndia, Suècia i Noruega (i una petita part de Rússia).

Els noruecs de seguida van dir que el Pare Noel era de Drobak, una petita ciutat ubicada al sud d'Oslo, on hi ha una casa del Nadal i una oficina de correus de Santa Claus (que és com l'anomenen allà) a la que arriben

cartes d'infants de tot el món.

En canvi, els infants danesos tenen molt clar que Santa Claus viu a Uummannaq, una població de Groenlàndia, la gran illa de l'oceà Glacial Àrtic que pertany a Dinamarca.

Per la seva banda, els suecs farts de lluites, van decidir tenir el seu propi Santa, a qui van batejar amb el nom de Tomten, una barreja de Sant Nicolau i els gnoms del folklore escandinau que viu als boscos del nord del país.

Finalment, són els finlandesos els que van guanyar el capítol i es van quedar amb la patent del Pare Noel, que oficialment viu al Santa Claus Village de Rovaniemi, capital de la Lapònia finlandesa quasi 1.000 quilòmetres al nord de la capital del país, i on cada any viatgen moltes famílies amb infants perquè li lliurin la carta de somnis en persona.

La tradició d'enviar-li cartes

Per cert, aquesta tradició va començar al 1912, quan una oficina de correus de Nova York va oferir per primera vegada la seva adreça postal perquè els infants li enviessin les seves cartes. Com a curiositat us podem explicar que al Canadà hi ha voluntaris de correus que s'encarreguen de respondre les cartes.

La llum de Nadal ets tu

8 activitats imprescindibles

Al Nadal és impossible avorrir-se. Encara que faci fred, l'ambientació nadalenca, les vacances escolars, i les habituals trobades familiars conviden a sortir de casa i organitzar més d'un pla que ens facin viure aquests dies de manera inoblidable. Però si has perdut la teva llista o estàs en blanc (tot pot passar), no et preocupis, perquè en aquest article trobaràs algunes propostes ben interessants.

1. Mercats nadalencs: aquesta activitat és tot un clàssic de l'època nadalenca. No hi ha ciutat que no en tingui el seu propi mercat de Nadal, ple de paradetes on grans i petits poden comprar guarniments decoratius, arbres de Nadal, dolços tí-

pics o algun regal especial, a més de menjar i beure en bona companyia. Al centre d'Europa hi ha els més antics, però en qualsevol d'ells podràs notar la màgia d'aquestes dates.

2. Gaudir dels enllumenats: després de visitar un mercat de Nadal, aquesta pot ser la segona proposta amb més seguidors, sovint molt vinculades. Darrerament moltes ciutats lluiten per fer-se amb el títol de la millor il·luminació nadalenca que poden arribar a estar compostes per fins a 10 milions de llums, com és el cas de Vigo (Pontevedra, Espanya).

3. Col·laborar amb un menjador social: aquesta acció de caire social té un significat molt especial, perquè a més d'ajudar als que menys tenen, també té un punt de recolzaments en aquests

dies plens de celebracions familiars amb aquelles persones que es troben soles. A tot arreu hi ha persones passant dificultats. Si vols col·laborar només cal que donis un volt per la teva ciutat per trobar alguna entitat a la qual poder donar un cop de mà.

Al Nadal és impossible avorrir-se. Sempre trobaràs opcions interessants per fer amb la família o els amics

4. Tarda de jocs de taula: qui no ha passat alguna tarda amb amics i/o família jugant al Trivial, al bingo o a les cartes? El fred convida a gaudir d'un bon foc mentre es posen a sobre la taula tot l'arsenal de jocs que guardeu a casa.

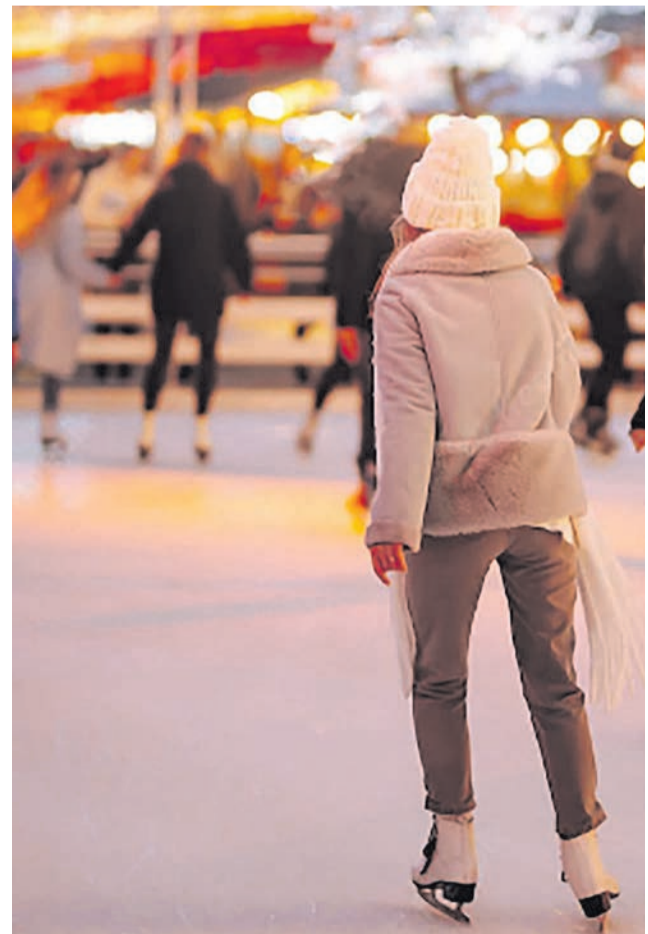
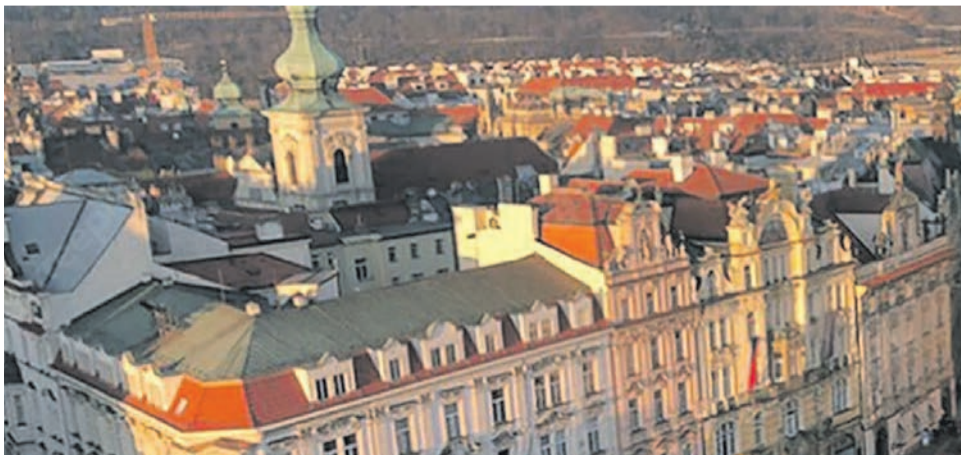
5. Patinar sobre gel: sens dubte, és una de les activitats preferides dels més petits de la casa. Amb una mica d'equilibri, els calcen els patins i surten a la pista com si no hi hagués un demà. Les caigudes estan assegurades, però durant una estona se sentiran els reis del Nadal.

6. Fer una llista d'objectius per l'any vinent: resulta impossible no caure en la temptació de projectar en un full de paper tot el que volem aconseguir de cara a l'any que està a

punt de començar. I té aspectes molts positius, sempre que no et torturis quan vegis que no els pots complir tots.

7. Donar joguines: una de les millors accions que pots fer amb els infants que per diverses circumstàncies familiars no poden gaudir del regals que els agraden. És una bona iniciativa perquè els infants s'adonin de la sort que tenen i que comprenquin que ajudar els altres és el millor premi aquest Nadal.

8. Començar una nova tradició: per què no? Estar molt bé seguint les tradicions familiars però també és bona idea incorporar-ne de noves, quant més diferent, millor. Només cal consultar internet i trobaràs una gran varietat de propostes divertides i interessants.

Els colors del Nadal

Amb quins colors identifiquem el Nadal si tanquem els ulls i ens imaginem en mig del taller del Pare Noel? Crec que estarem d'acord si diem que amb el verd, el vermell i el daurat principalment. Però per què? Quin significat s'amaga al darrere d'aquesta tradició que va néixer a l'Edat Mitjana i que avui dia omple els carrers de les ciutats i les llars d'aquests colors? A continuació intentarem desvetllar alguns dels secrets que hi ha al voltant d'aquesta elecció cromàtica que prioritza els colors càlids per transmetre calidesa i energia.

✓ **Vermell:** és el més característic del Nadal. Tot i que segons alguns historiadors, el vermell (juntament amb el verd) es va convertir en un dels colors

del Nadal perquè era un dels més utilitzats en els pintures religioses on representava el foc i la força, no es pot perdre de vista les campanyes de publicitat d'algunes empreses com la Coca-Cola que va vestir el Pare Noel amb aquest color, quan en un principi anava de verd. També se'l vincula amb la sang i l'amor.

✓ **Verd:** aquest color es relaciona amb la natura que sobreviu a les inclemències del temps hivernal. Originàriament es pensava que les plantes que no perdien les fulles tenien po-

Vermell, verd i daurat són els principals colors amb què relacionem el Nadal

ders màgics i per això hi ha tanta presència a les llars mitjançant per exemple, l'arbre o el vesc. Actualment també s'associa a l'ecologisme i la cura pel medi ambient.

✓ **Daurat:** representa la llum, la riquesa, l'abundància i el luxe. També se'l relaciona amb la vida i la felicitat tant en l'àmbit personal com professional. L'ideal és no sobrecarregar la decoració i combinar-lo amb blancs i/o vermells per equilibrar el que desitja per al proper any.

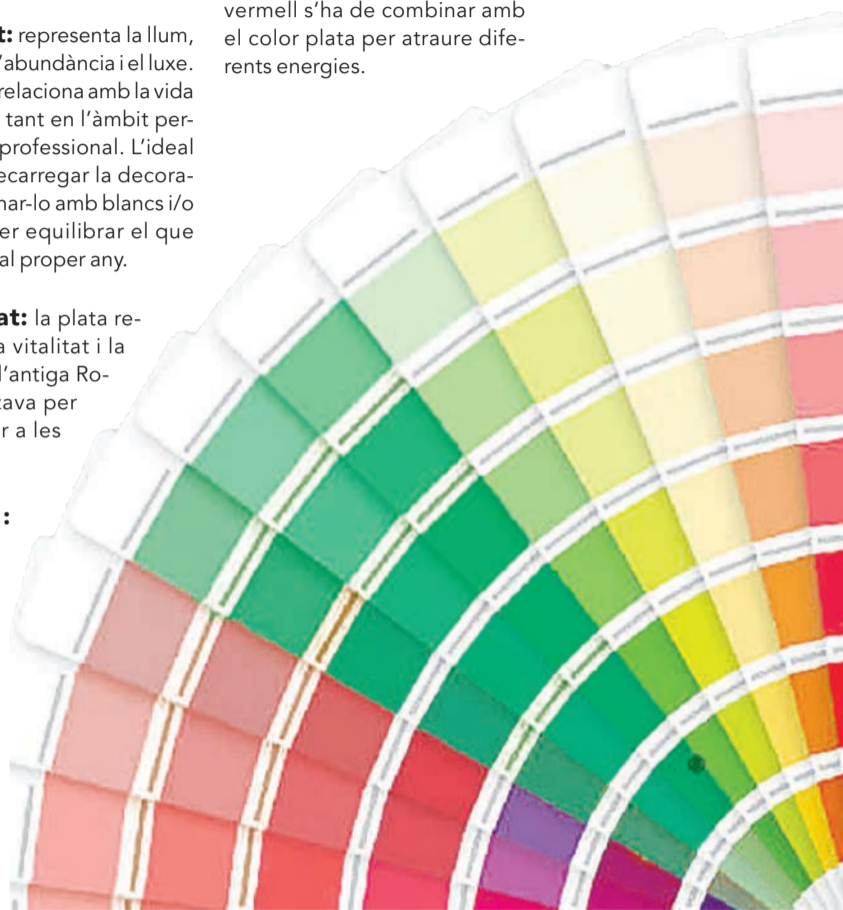
✓ **Platejat:** la plata representa la vitalitat i la felicitat. A l'antiga Roma s'utilitzava per donar valor a les coses.

✓ **Blanc:** simbolitza la puresa, l'alegria i la fe.

✓ **Morat:** simbolitza la prosperitat, la paciència i la majestuositat, potser per això és el color de l'advent.

✓ **Rosat:** aquesta variació del vermell s'ha de combinar amb el color plata per atraure diferents energies.

✓ **Marró:** segons la tradició irlandesa simbolitza la calma i la noblesa. Combina molt bé amb el daurat i el platejat.

Com decorar la llar al Nadal

Tot i que ho fem perquè volem i per compartir una activitat lúdica amb la família, decorar una llar al Nadal pot ser una mica esgotador i en algun moment la creativitat pot fugir d'estudi i deixar-te ben sola amb caixes plenes d'objectes de decoració.

Per evitar moments de pànic, a continuació et proposem algunes idees força originals i sorprenents per decorar espais i elements de la teva casa que mai hauries imaginat que podrien lluir tant al Nadal amb unes garlandes tan vermelles com la flor de Pasqua.

✓ **Corona d'advent:** sens dubte és un dels guarniments més típics. Quan arribes a la porta d'una llar i et trobes la corona penjada, ja comences a notar l'esperit nadalenc, oi que sí?

✓ **Xemeneia:** als infants els encanta penjar els mitjons a la part superior esperant que s'omplin de regals i caramels, però què passa si vius en un pis on no hi ha xemeneia? Cap problema: pots fer una amb caixes de cartó. Els maons poden estar fets de rectangles de cartó o feltre vermell.

✓ **Cuina:** aquests dies passaràs moltes estones aquí preparant plats ben deliciosos. Llavors, perquè no decorar-la també? Pot posar cintes de color vermell guarnint les portes dels armaris encastats o fins i tot petites corones nadalenques penjant de la part superior.

✓ **Nevera:** qui diu que una nevera no és nadalenca? Decora-la com si fos un ninot de neu amb adhesius de colors.

Una taula ben decorada pot lluir tant com unes garlandes fetes amb flors de Pasqua

✓ **Bany:** aprofita la cortina de la banyera per penjar algunes de les boles típiques de l'arbre de Nadal a diferents alçades.

✓ **Escales:** si vius a una casa de dues plantes, no pots oblidar-te de decorar l'escala que les uneix. Per exemple, pots posar una garlanda amb pingüins que llisquen per la barana.

Com decorar la taula al Nadal

Resulta impossible pensar en el Nadal i que no et vingui al cap la típica imatge d'un àpat familiar amb la taula ben guarnida per a l'ocasió. A continuació t'ofereim idees senzilles i fàcils perquè la teva taula deixi bocabadats als teus convidats. L'important és que la decoració tingui coherència i que no resti protagonisme al menjar que amb tant il·lusió has preparat.

Consells

✓ Abans de començar a decorar, has de tenir clar amb quin estil vols jugar, si més senzill o recarregat, si de tons neutres o colors llampants.

✓ Les tovalles.

Amb unes quantes idees senzilles i fàcils la decoració de la teva taula deixarà bocabadats als teus convidats

✓ Evita que hi hagi objectes decoratius massa alts, que dificulten la visió entre els comensals. Pot resultar molt incòmode a l'hora de mantenir una conversa.

✓ Tots els elements que posis a la taula han de tenir una finalitat, a excepció dels centre de taula, que són merament decoratius.

✓ L'ús d'espelmes és subjectiu, però cal que tinguis present que les pots utilitzar sempre que no resulti incòmode o perillós per als comensals, i quan hi ha prou espai per maniobrar entre els plants. Una bona opció són les garlandes de llums que pots col·locar directament a taula o en pots de vidre.

APRÈS-SKI THE BOSS

RESTAURANT
MUSICAL
AND
LOUNGE

WWW.THEBOSSAPRESSKI.COM

Carretera General, núm. 2
AD100 Canillo, El Tarter

Telèfon: (+376) 852 472
Mòbil: (+376) 342 859

Les festes de Nadal són una època de celebració i és per això que pensem en el menú que menjarem, el vi que l'acompanyarà i el cava que hi posarà el punt final, i és que si alguna cosa no falta mai a taula són motius per brindar, per oblidar tot el dolent que s'ha viscut i per festejar tot el positiu que vindrà. Ara, més que mai, s'ha d'escorxar l'alegria d'estar vius.

És en aquest sentit que et volem proposar una sèrie de consells perquè sorprenguis als teus convidats amb els vins i caves més apropiats i donar aquest toc de màgia que tanta falta fa en un context com l'actual.

En el cas del vi, et donem aquestes recomanacions per triar un d'excel·lent:

✓ **L'equilibri:** beu un glop de vi, deixa'l a la boca i fes-lo passar per les dents i les genives. Un vi àcid serà més jove; un vi tànic, que deixa la boca i les genives seques, permetrà més temps d'emmagatzematge. Evita, doncs, vins amb excessiva acidesa a la boca.

✓ **El color:** convé examinar el color, ja que és un factor d'equilibri a l'hora d'escollir un bon vi. S'ha d'observar amb atenció; si el vi és tèrbol, no estarà en bones condicions; si el vi blanc s'enfosqueix amb el pas del temps, voldrà dir que no és de gran qualitat. El mateix passa amb el vi negre.

✓ **El gust:** el vi és una beguda natural i d'origen fermentatiu, per tant consta de més de 800 compostos diferents, i la majoria són volàtils. Per tastar-ho, re de grans glops, amb un de petit en tindrem prou per reconèixer el sabor del vi. Deixa que reposi al teu paladar, examina la dolçor, els sabors únics i afruitats. Si el sabor és de raïm, és un bon vi.

✓ **El cos:** és un dels paràmetres que es tenen en compte a l'hora de puntuar un vi. Un factor molt important són els tanins, uns elements que fa que el sabor del vi sigui aspre. El taní aporta un sabor sec, aspre, rugós, astringent, i es pot notar especialment al mig de la llengua i la part davantera de la boca. Amb tot, un bon vi ha de perdre tant al nostre olfacte com a la nostra boca.

✓ **Descobrir errors en el vi:** si es tracta d'un vi sense presència de gas carbònic, no hi haurà bombolles, ja que això és un senyal que hi ha llevats vius al vi i s'està fermentant a l'ampolla. Acosta la copa a l'orella, si escoltes bombolleig, no compris

Consells per escollir els millors vins i caves per Nadal

aquest vi. Per acabar, tasta el vi, si perceps una sensació espurnejant produïda per microbombolles també has d'evitar aquest vi. Com a excepció, en alguns casos, els vins blancs o rosats molt joves i frescos poden presentar algunes bombolles, que poden ser permeses per considerar-se agradables.

Pel que fa als caves, aquests són els consells per seleccionar el més adient:

✓ **Caves ecològics, vegans i de producció pròpia:** en cas que segueixis una dieta vegana o algun dels teus invitats ho faci, pots escollir un cava vegà. I si la sostenibilitat és important per a tu, també trobaràs cabdal que el cava sigui elaborat amb raïm de quilòmetre zero i ecològic.

✓ **La bombolla:** la mida de la bombolla és un bon indicador de la qualitat del cava. Quan és petita i es desprèn lentament vol dir que el carbònic està ben integrat i és senyal de finesa, elegància i qualitat.

✓ **El grau de sucre:** segons el sucre, existeixen des dels caves brut nature (sense sucre afegit), fins als caves de tipologia dolça (més de 50 g/l). Teòricament, s'aconsellen els caves bruts i nature per als plats molt elaborats, i més dolços per a les postres.

Si alguna cosa no falta mai a taula són motius per brindar, i per festejar tot el positiu que vindrà

✓ **La diferència entre semisecc, brut i brut nature:** la diferència és la quantitat de sucre que s'afegeix a l'ampolla després de treure els sediments que han quedat acumulats al coll de l'ampolla. El brut nature conté entre 0-3 grams de sucre per litre; l'extra brut, fins a 6 grams de sucre per litre; el brut, fins als 12 grams; l'extra sec, entre 12-17 grams; el sec entre 17-32 grams; el semisecc va dels 32 als 50 grams de sucre, i el dolç porta més de 50 grams.

✓ **La temperatura:** la temperatura ideal per consumir cava és de 6 °C. Per aconseguir-los, el millor és ficar primer l'ampolla a la nevera i després d'un refredat ràpid, treure-la i col·locar-la a la glaçonera perquè mantingui aquesta temperatura.

Natalia Mena

/ Nadal

Tot el que necessites per passar un hivern ben calent

Bon Nadal i Felix Any Nou

#SomJocor

Sense haver d'arribar a nivell de Grich, hi ha molta gent que prefereix buscar alternatives per passar un Nadal diferent. Saben que les trobades familiars sempre les poden recuperar i consideren molt satisfactori, bé combinar tradició amb alguna escapada, bé directament marxar ben lluny per intentar abstrèure's de la contaminació lumínica i canviar el torró i la febre consumista per un Nadal alternatiu.

Les trobades familiars, l'obligació d'haver de fer regals a tothom, haver de fer veure que ets feliç quan potser no estàs en el teu millor moment pot arribar a ser molt estressant. Per això, has de saber que no cal patir més del compte i que tens tot el dret a deixar el camí reglat per gaudir de les vacances de Nadal d'una altra manera: fent un viatge a algun país no cristià, celebrant les festes amb els amics a l'estil del Friendsgiving nord-americà, o si vols desconnectar del tot, quedar-te a casa i fer només allò que et vingui de gust.

✓ **Visitar un país no cristià**

Encara que en aquestes dates no ho sembli, hi ha països on no se celebra el Nadal, i on pots anar a refugiar-te si no vols participar de la gran celebració al voltant del naixement de Jesús. El millor de tot és que no cal travessar mig món per aconseguir-ho. N'hi ha prou amb agafar un avió destí el Marroc, on podràs descobrir els secrets del desert des de la teva jaima.

✓ **Actualitzar els coneixements de ioga**

Rishikesh és una ciutat índia considerada com el bressol del

Un Nadal *alternatiu*

ioga i per tant, el millor destí per aprendre o perfeccionar els teus coneixements en aquesta disciplina. Coneguda internacionalment, la localitat respira espiritualitat i encara que arribis molt estressat, marxaràs d'allà totalment relaxat i amb l'energia necessària per començar l'any nou.

✓ **Fer un safari fotogràfic**

Àfrica és una bona opció sempre, però al Nadal encara més pel contrast que suposa. Pots fer un safari fotogràfic a la Reserva Nacional de Masai Mara, al sud-oest de Kènia, on en comptes de follets estaràs envoltat de girafes i lleons.

Tens tot el dret a deixar el camí reglat per gaudir de les vacances de Nadal d'una altra manera

✓ **Sol i platja a les Maldives**

Qui diu que hem de passar fred a l'hivern? Si ets dels que necessiten dosis altes de sol durant tot l'any, fer una escapada a les Maldives et semblarà ideal. Descansar sota una palmera et permetrà viure un Nadal que recordaràs sempre.

⊕ **Un Nadal solidari**

Si a més de fugir de les celebracions familiars i del consumisme nadalenc, vols aprofitar aquests dies per fer la teva contribució perquè el món sigui una mica millor, sempre pots optar per alguna acció solidària durant les teves vacances com ara donar joguines a alguna entitat benèfica; canviar els teus regals per donatius o afiliacions a alguna ONG amb la que tinguis interès en col·laborar; ajudar com a voluntari, per exemple, en menjadors socials o fent companyia a persones grans, o fins i tot participar en algun sorteig solidari que al Nadal s'organitzen per recaptar fons per a les seves causes.

BON
NADAL

MERCAT DEL DIAMANT

Av. Meritxell, 18
ANDORRA LA VELLA · ANDORRA
Tel.: +(376) 800 630 · mercatdeldiamant.com

BÀSIC MERCAT

Av. Meritxell, 50
ANDORRA LA VELLA · ANDORRA
Tel.: +(376) 885 110 · basicmercat.com

Mercats de Nadal

COMÚ D'ANDORRA LA VELLA / TONY LARA

Al Nadal, Andorra s'engalana amb les seves millors decoracions perquè tothom que visiti el país senti l'esperit nadalenc dins seu. Totes les parròquies organitzen activitats festives i lúdiques que, any rere any, atrauen a milers de visitants, com ara el Poblet de Nadal, les fires i mercats nadalencs, el Betlem gegant, el Tió, la cavalcada dels Reis Mags, els concerts de Nadal i un llarg etcètera.

Poblet de Nadal (Andorra la Vella) Del 25 de novembre al 31 de desembre

Sota l'eslògan 'Nadalitza't', el Comú d'Andorra la Vella ha organitzat el seu tradicional Poblet de Nadal a la plaça del Poble de la parròquia. En aquesta setena edició la plaça serà l'epicentre nadalenc de la capital andorrana, ja que a més de les casetes dels artesans andorrans, també acollirà la pista de gel i el Neret after Shopping, un espai gastronòmic d'estil chill out on els visitants podran prendre una copa mentre escolten música en directe. A més, els més petits podran lliurar la seva carta de desitjos a l'oficina de correus màgica dels menairons.

Un Nadal Rocambolesc (Escaldes-Engordany) Del 25 de novembre al 5 de gener

Després de l'encesa de llum i de la fantàstica proposta de Sabors d'Advent al Parc de la Mola del 1 a l'11 de desembre, la programació preparada pel comú inclou una actuació del Ballet de Barcelona que interpretarà El trencanous, tallers de música, la desfilada del Pare Noel, la Missa del Gall, la recollida de cartes per part del Patge Reial i la cavalcada dels Reis d'Orient.

El bosc dels menairons (la Massana) Del 2 de desembre al 5 de gener

Els menairons del bosc de Pal han volgut baixar a la Massana per primera vegada i han organitzat un munt d'activitats perquè jugar amb ells i guanyar molts premis. A

més i per tercera vegada, el comú ha organitzat el concurs de guarniments per a l'vet de Nadal.

Pessebre gegant (Canillo) Del 2 de desembre al 30 de gener

La parròquia de Canillo, i com ja es habitual, es converteix en un enorme escenari del naixement de Jesús amb un espectacular betlem format per més de 200 figures de mida normal que el comú ubica en més de 30 escenes, tot i que les més visitades són les del passeig Carlemany i el casc antic, la plaça Sant Cerni o el molí de farina del carrer Major. A veure si sabeu trobar el caganer!

Nadal 2022 (Ordino) Del 8 de desembre a l'1 de 2023

Com ja es habitual, el comú de la parròquia organitza la Fira de Nadal a llocs emblemàtics d'Ordino, com ara el carrer Major amb activitats diverses per a petits i grans i parades d'artesanía i cantada de nades. A més, tindrà lloc la representació popular de l'ossa d'Ordino, considerada per la Unesco Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat. El 24 de desembre hi haurà un tió que repartirà un munt de regals a la plaça Major. Ordino tancarà les festes amb la Missa del Gall i el Concert del dia 1 de gener de l'ONCA a l'Auditori Nacional d'Andorra.

Programa de Nadal (Sant Julià de Lòria) Del 17 de desembre al 7 de gener

El comú de la parròquia ha organitzat un bon grapat d'activitats per a grans i petits, entre les quals volem destacar el concert de Nadal del dia 17 de desembre, la visita del Pare Noel i els seus follets el dia 24 de desembre i la Missa del Gall del mateix dia.

Programació de Nadal i Reis (Encamp i el Pas de la Casa) Del 23 de desembre al 5 de gener

A la parròquia d'Encamp el Nadal arriba carregat de propostes musicals, culturals i molts tallers i activitats per als més petits.

WWW.NADALAILLA.AD

DEL

NADAL EL

SENTIT

DE

IT DEL

NA

NADAL

**TÉ TOT EL SENTIT DEL MÓN,
CELEBRAR EL NADAL A ILLA CARLEMANY**

T'esperem al centre d'Andorra.

Regals sostenibles

És important recordar que tot i l'agressiu consumisme que ens ho posa difícil, sobretot

en aquesta època, no estem obligats a regalar tot el que veiem als aparadors per molt atractius que resultin. Cal tenir present que el més important d'aquestes dates és passar temps amb les nostres famílies i amics, i que aquest és el millor regal que els hi podem fer. Tanmateix, si pensem fer un regal, també hem de recordar que no són incompatibles amb fer-ho de manera sostenible i respectuosa amb el medi ambient. Sempre es poden trobar alternatives ecològiques sense perdre l'esperit nadalenc. Et donem alguns consells perquè ho posis en pràctica.

18

✓ **Regala objectes produïts de manera sostenible**, com ara roba feta amb tints naturals o confeccionada amb teixits orgànics. Es tracta de regalar de manera responsable per genera el menor impacte negatiu possible en el medi ambient.

✓ **Regala objectes que van ser produïts de manera sostenible** que poden generar un canvi d'hàbits, com ara raspalls de dents de bambú, xampús sòlids, borses reutilitzables, etc.

✓ **Regala objectes de segona mà:** actualment aquesta idea ja no desperta tanta desconfiança, més aviat al contrari. Fins i tot pots personalitzar-la pensant en la persona a qui li regalaràs.

✓ **Compra en botigues locals** que produeixen al teu barri o ciutat. Així l'impacte serà mínim.

✓ **Regala experiències:** són regals especials i més respectuosos amb el medi ambient (en general).

✓ **Regala el que l'altra persona necessita:** d'aquesta manera fem que l'impacte en l'ecosistema sigui menor perquè adquirirem un producte, no dos.

✓ **Regala cosmètica vegana i eco-friendly:** hi ha mol-

Fer un regal no és incompatible amb fer-ho de manera sostenible i respectuosa amb el medi ambient

tes marques que produeixen cosmètic de manera respectuosa amb el medi ambient i els animals.

✓ **Regala kits de residu zero:** a més de tenir un impacte positiu en el medi ambient, els faran pensar sobre el tema.

✓ **Regala productes artesanals:** únics i sostenibles com ceràmica feta o pintada per tu o per artesans, sabons fets també

de manera artesanal, làmines pintades a mà.

✓ **Regala espelmes de soja reciclades:** pots triar de diferents aromes. Hi ha algunes que estan a dins d'ampolles de vi reciclades, ideals com a regal de Nadal.

✓ **Regala una tassa de cafè reutilitzable** per substituir el got de plàstic d'ús diari.

✓ **Regala un rellotge de fusta i pedra**, com els de la marca Holz Kern.

✓ **Regala sense embolcall:** estem tan acostumats a guarnir els regals amb papers i llaços, caps i adhesius que no ens pensem a pensar tots els recursos que es malgasten en aquesta acció i que acaben a les escombraries sí o sí.

EA-ESSENTIALAIR.COM

THE ESSENTIAL ELEMENT OF LIFE

ESSENTIALAIR®

AIRE EMBOTELLAT DE LA RESERVA MUNDIAL DE LA BIOSFERA
AIRE 100% PUR DE LES MUNTANYES DEL PIRINEU ANDORRÀ

ESSENTIAL AIR®

AD300 Ordino
Principat d'Andorra
info@ea-essentialair.com

Producte del
Principat d'Andorra

Consells per triar el millor arbre de Nadal

Seleccionar el millor arbre de Nadal per decorar casa seva pot semblar una tasca fàcil, però quan t'endinses en aquest món t'adones que no ho és, bàsicament perquè les opcions semblen infinites i s'han de prendre més decisions que en un casament. La primera és si vols un avet artificial o natural, i a partir d'aquí, si no vas amb compte, ets pots perdre fàcilment entre les alternatives: blanc o verd, decorat o sense, més gran o més petit, tallat o en test (si és natural)... Aquí trobaràs informació que et facilitarà la recerca.

Natural o artificial

✓ **Natural:** si és tallat, has de tenir en compte que un cop acabades les festes l'hauràs de portar a algun centre de reciclatge per fer compostatge.

✓ **En test:** és una bona opció, ja que després del Nadal, l'arbre es pot replantar i reutilitzar.

✓ **Artificial:** sens dubte, és l'opció més pràctica i econòmica. Guarda't durant tot l'any en la seva capsa, només caldrà que el treguis per decorar-lo.

Arbre de Nadal Natural

Potser no ho saps però hi ha diverses varietats d'avet que determinen el seu color, aroma, tacte i aspecte de les agulles. Les més conegudes són: Nordmann (verd intens, de brancatge dens), Nobilis (aroma seductor i molt resistent a l'escalfor de les llars de foc) i Picea (més econòmic però menys frondós).

Arbre de Nadal artificial

Habitualment estan elaborats amb varetes metàl·liques que s'obren a la manera d'un parai-gües. És l'opció més econòmica i la varietat de mides i dissenys el converteixen en la versió preferi-

da de moltes famílies. Això intenta que sigui una bona imitació.

Tipologia

• **Avet blanc:** simula que està cobert de neu.

• **Avet nu:** ideal per decorar-lo en família.

• **Avet decorat:** el preferit dels que no es volen complicar la vida o amb dificultats de mobilitat.

• **Avet de colors:** negre, vermell, blau, rosa..., l'alternativa més moderna.

• **Avet il·luminat:** amb llums intermitents led i garlandes integrades.

• **Avet de disseny:** varietat més llunyana dels avets tradicionals elaborada amb materials menys convencionals com fusta flotant, PVC, de ferro forjat, bambú, cartró, etc.

Natural, artificial, tallat, amb test, decorat..., les opcions per triar l'arbre de Nadal semblen infinites

Mides

Abans de comprar-lo recorda que les necessitats són diferents si tens un saló gran o un miniespai. Les mides estàndard dels avets artificials són de 100, 120 i 150 centímetres, encara que hi ha de més grans i més petits.

• **De 60 a 100 cm:** ideals per col·locar sobre un moble, una taula o un espai de feina.

• **De 100 a 180 cm:** mida estàndard dels que pots trobar a la majoria de llars.

• **Més de 180 cm:** per espais amb sostres molt alts com centres comercials, recepcions d'hotel, etc.

alsa

Andorra La Vella
Barcelona

Servei de bus pel Túnel del Cadi i C-16 (Autopista)

Bus service by the Túnel del Cadi and C-16 (Highway)

Bones Festes

Sortides i arribades a Barcelona des de l'Estació del Nord, situada a 5 minuts de Plaça Catalunya.

Departures and arrivals at Estació del Nord, 5 minutes away from Plaça Catalunya.

Preus / Prices

P.V.P. Bitllet Senzill: 28,75€ / Public price single ticket: €28,75

Descompte anada i tornada: 33,75€ / Return discount: €33,75

¡Comprant el teu bitllet d'anada i tornada, la tornada et surt a 5€! / Buying your return ticket, get the return trip for only €5!

Descompte Grups / Discount Groups:

2 persones 30€ / 2 people €30

3 persones 36€ / 3 people €36

4 persones 40€ / 4 people €40

Horaris / Timetables

Parada / Stop

Andorra La Vella	↓	06:00	11:00	14:30	15:00	17:15	19:15
Barcelona	↓	09:20	14:15	17:45	18:15	20:30	22:30
		(1*)	(1**)	(3*)	(2*)	(4**)	(1*)
Barcelona	↓	07:00	10:30	13:00	15:00	19:00	19:30
Andorra La Vella	↓	10:15	13:45	16:15	18:15	22:20	22:50
		(1**)	(1*)	(4**)	(1*)	(2*)	(3*)

(1) Diari / Daily. (2) Dilluns a Dissabtes / Monday to Saturday. (3) Diumenges i Festius / Sundays & Holidays.

(4**) Diari excepte dissabtes / Daily except Saturday.

(*) Excepte dia de Nadal / Except Christmas Day. (**) Excepte dia de Nadal i Any Nou / Except Christmas Day and New Year's Day.

Informació i reserves: 902 42 22 42

   [alsa.es](https://www.alsa.es)

L'“ugly sweater”, aposta segura aquest Nadal

22

Un Nadal més serà un de les peces de roba més buscades. L'ugly sweater o jersei nadalenc ja és un clàssic i per tant, no passa de moda. Sempre és tendència i et farà brillar més que mai, sobretot en les trobades amb amics, tot recordant-te que encara pots passar-t'ho tan bé com quan eres petit.

Aparentment ens pot recordar als jersis que ens feien les nostres àvies, decorat amb rens, flocs de neu, pares Noel i avets, que ens obligaven a posar-nos de més petits, però aquesta tendència més pròpia dels països anglosaxons ha arribat per quedar-se i hem d'admetre que ens tenen el cor robat i costa decidir quedar-se amb un de sol. Cadenes com

Primark, H&M o Zara t'ofereixen possibilitats infinites en models més comercials, però si vols donar un pas més, et recomanem que visites el web de l'empresa Jersey Navideño. Et tornaràs boig!

Origen

No sé sap quan va començar aquesta moda, tot i que alguns el situen al voltant dels anys 80 del segle passat al Canadà. Uns altres el relacionen amb l'actor Bill Cosby, qui durant el seu *The Cosby Show* vestia aquests jersis. A nosaltres ens agrada pensar que està relacionat amb *El diari de Bridget Jones*, una pel·lícula tan típica del Nadal com menjar castanyes. Atenció spoiler: qui no recorda el personatge de Colin Firth amb el jersei de rens a la trobada familiar?

+ El dia de l'“ugly sweater”

Sabies que hi ha un dia per commemorar l'existència d'aquest tipus de jersei? Doncs, sí. El tercer divendres de desembre se celebra l'Ugly Christmas Sweater Day, una jornada l'objectiu del qual és lluir orgullosos aquests horribles i preciosos jersis carregats de rens i arbres de Nadal. D'una altra banda, també existeix l'Ugly Christmas Sweater Party Book: The Definitive Guide to Getting Your Ugly On, un llibre on trobaràs fotos de jersis, anècdotes, etc.

A partir d'aquí, la màxima que va triomfar i que encara dura és aquella de “quant més, millor” i que en la pràctica es tradueix en quant més motius, més grans i cridaners, millor. Això sí, sempre amb motius nadalencs i amb verd, blaus i vermells, colors característics del Nadal.

Com portar-lo amb estil

L'aposta bàsica seria jersei amb vaquers, que queden bé amb pràcticament tot i et donaran un toc més casual.

Una altra opció es combinar-lo amb uns pantalons blancs, per aconseguir, encara més, un aire nadalenc que et convertirà en el rei de totes les festes.

També pot optar per un jersei *oversize*, per captar un to més bohemí, molt en tendència aquest any.

Fem un amic invisible?

24

Arriba el Nadal i amb ell l'amic invisible, un popular joc d'intercanvis de regals de qual-sevol tipus que es realitza principalment entre familiars, amics i companys de feina. Com el seu nom implica, la gràcia del joc és que ningú coneix la persona que hi ha al darrere del regal (tot i que a vegades, quan tots els participants tenen el seu obsequi es pot fer una confessió col·lectiva. L'únic factor imprescindible és conèixer una mica la persona a qui tu li regales i pactar el preu econòmic que tothom haurà de complir.

Origen

Encara que sembla que s'ha fet tota la vida, com tot aquest joc té un origen encara que no massa clar. Hi ha qui apunta que va néixer a Veneçuela, al finals del segle XIX, quan les dones casades o compromeses no po-

dien tenir amics, ja que això les perjudicava socialment, i se'ls hi va ocórrer organitzar aquestes trobades per intercanviar regals com a excusa per veure's. La idea va tenir tant èxit que progressivament es va adoptar a molts altres països. Tanmateix, altres experts consideren que el joc va sorgir a Escandinàvia, on està relacionat amb la manera en què tradicionalment es lliuraven els regals: es feia un cop a les portes de les cases i els llençaven els regals, simbolitzant la feina secreta dels follets ajudants del Pare Noel.

Mecànica del joc

Seleccionar el grup de participants. Es recomana que no superi la vintena ni que sigui inferior a 10 participants, per mantenir la capacitat de coneixement sobre les persones que juguen. El Nadal és una època molt propícia per aquest joc, però no és la única. A continuació s'ha de fer el sorteig dels noms. Tradicionalment s'escriu el nom de

cada persona en un tros de paper, i un cops arreplegats es barrejaven i cadascun dels participants agafava un (si trobava el seu tornava a provar), però actualment hi ha moltes aplicacions i webs que eviten que ningú s'assabenti del que no toca.

Habitualment el sorteig es fa un parell de setmanes abans de la data en què es fa el lliurament, temps durant el qual els participants han de pensar i adquirir els regals i mantenir el secret.

Tipologia de regals

Aquest joc permet triar diferents tipus de regals. Entre les modalitats preferides es troben:

La gràcia del joc és que ningú coneix la persona que hi ha al darrere del regal

✓ **Amic invisible picant:** regals de temàtica sexual.

✓ **Amic invisible al·lusiu:** amb el fil conductor de l'humor, els regals han de fer referència a alguna característica divertida de la persona a qui es regala.

✓ **Amic invisible temàtic:** s'escull un tema general i tots els regals han de girar al voltant d'aquest.

✓ **Amic invisible vintage:** o amic sostenible. Es tracta de regalar algun objecte que tinguem a casa nostra que ja no utilitzem.

✓ **Amic invisible total:** no es revela el nom de qui a fet el regal.

✓ **Amic invisible amb pistes:** es deixen notes perquè els jugadors intentin esbrinar qui és la persona que li ha fet el regal.

X GRANDVALIRA
Grandvalira Resorts
ANDORRA

13-19 MARÇ

THE PLACE TO BE A

AUDI FIS SKI WORLD CUP FINALS
ANDORRA 2023
 SOLDEU • EL TARTER
X GRANDVALIRA

REGALA EMOCIÓ, REGALA COPA DEL MÓN

Entrades a: www.grandvalirasoldeuworldcup.com

3 begudes nadalenques per sorprendre als teus convidats

Amés de la sopa i les infusions clàssiques, en ocasions especials la sidra calenta, el ponx i el vi aromàtic es presenten com alternatives per degustar en l'època nadalenca i l'hivern en general, amb el benefici extra que ens poden escalfar l'ànima i el cos. Mantindràs a ratlla els refredats i recuperaràs l'energia perduda. A continuació et mostrem algunes receptes molt fàcils de preparar.

Sidra calenta amb espècies

Una forma diferent d'elaborar una deliciosa beguda a casa que reconforta, anima i ajuda a escalfar-se. És molt fàcil de preparar, i pot contenir alcohol. És una beguda molt comuna en països freds i resulta ideal per oferir-la als convidats en les trobades familiars i d'amics.

Ingredients:

1 litre de sidra
1 poma
½ tassa de sucre morè
½ got de rom (opcional)
1 taronja
¼ culleradeta de canyella
¼ culleradeta de pebre negre
2 cullerades de claus d'olor
1 branca de canyella

Elaboració:

- Pelar la taronja i treure-li tota la part blanca.
- Posar en una olla la sidra amb les espècies, el sucre i la pell de taronja
- Tallar la poma en quarts i treure-li les llavors i afegir a l'olla.
- Posar l'olla al foc fins que bulli.
- Quan bulli, apagar el foc i deixar que la barreja reposi durant 10 minuts
- Colar la sidra
- Afegir el rom (opcional)
- Posar la sidra calenta en una ampolla esterilitzada
- Servir molt calenta amb una branca de canyella

Vi aromàtic

Aquest tipus de vi aromatitzat amb espècies és una beguda molt tradicional a Alemanya, on se'l coneix com Glühwein i és molt típic trobar-los als Christkindlmarkt, els mercats nadalenques, com ara els de Colònia, Bremen o Munich. E pot prendre calent tot i que també agrada molt en fred.

Ingredients:

½ tassa de pell de taronja ratllada
10 claus d'olor
1 branca de canyella
Un polsim d'anís estrellat
4 prunes seques sense os
Un polsim de gingebre mòlt
2 porcions de xocolata negra
1 ampolla de vi negre
¾ de tassa de sucre morè
¾ de tassa d'aigua
½ tassa de brandi o rom

Elaboració:

- Tallar en làmines fines les prunes seques. Introduir en un drap de cotó la canyella, el gingebre, l'anís estrellat, les prunes seques, els claus i la ratlladura de taronja.
- Fer un paquet tancat amb un cordill de cotó.
- En una olla posarem 250 cl d'aigua al foc i ficarem el drap amb els ingredients fins que bulli.
- Un cop hagi bullit el mantindrem a foc lent durant 30 minuts.
- Un cop retirada l'olla del foc, traurem el drap i en la mateixa aigua, afegirem el sucre, el vi negre i la xocolata negra.
- Quan el sucre s'hagi dissolt, taparem l'olla i deixarem reposar la beguda tota la nit.
- Al dia següent, escalfarem el vi una mica i afegirem la ½ tassa de brandi o rom durant un parell de minuts i apaguem el foc.

Ponx sense alcohol

El ponx és originari de l'Índia i després de ser adoptat pels anglesos va arribar a Europa i d'aquí a Amèrica, on és una beguda molt popular. A més de tenir molt bon sabor, és ric en vitamines; per això és una bona opció quan hi ha infants a casa.

Ingredients:

½ litre de suc de taronja
2 taronges
¼ litre de suc de pinya
¼ litre de suc de nabius
50 g de nabius
Arrel de gingebre
Aroma d'ametlles
80 g de sucre
1 got d'aigua

Elaboració:

- Posar el got d'aigua en una olla i afegeix-li un tros d'arrel de gingebre.
- Posar l'olla al foc i quan bulli, espera cinc minuts perquè el ponx adquireixi l'aroma del gingebre.
- Cola l'aigua i espera a què es refredi una mica, i reserva el gingebre.
- Incorpora l'aigua a la ponxera i afegeix els suc i l'aroma d'ametlles.
- Afegeix el sucre i remou fins que es dissolgui del tot.
- Renta les taronges i talla-les a rodanxes. Neteja també els nabius i incorpora-ho tot a la ponxera.
- Afegeix el tros de gingebre i remou abans de servir.

COMPANYIA INTERNACIONAL DEL BRILLANT

*Únic despatx d'Andorra especialitzat exclusivament
en venda de diamants i or d'inversió*

MANEL CASTILLO

Gemmòleg especialista en diamants. **Membre HRD** (consell sup del diamant) Amberes.

Col·legiat núm. 3136 Jorg

Tel.: 00 376 866 157 / 339 382 · email: macscib@gmail.com · Av. Doctor Mitjavila, 17 baixos. **Andorra la Vella**

Nadal i mascotes

Quan pensem en el Nadal, sovint ens venen al cap les celebracions familiars o amb amics, però aquells que conviuen amb la seva mascota saben que són un membre més i per tant també les inclouen en les festes. Tanmateix, a vegades es poden estressar un mica, i per això és bo tenir un pla perquè les puguin gaudir com la resta de la família.

Consells bàsics

✓ Segurament les estances principals de la teva llar estaran decorades. Quan convius amb una mascota has de tenir en compte que es poden fer mal amb alguns dels objectes. Per evitar-ho pots posar una barrera protectora. Vigila especialment amb els cables. Als gats els encanta mossegar-los. Els pots amagar sota les catifes

✓ Quan alguna de les celebracions tinguin lloc a casa teva, procura reservar un espai propi per la teva mascota; d'aquesta manera no se sentirà més tranquil.

✓ Tot i que t'ho demanin, no li donis menjar del teu sopar de Nadal, ja que pot provocar-li problemes estomacals: la xocolata i els fruits secs són tòxics per als gossos. Tampoc poden menjar raïm o làctics.

✓ Si amb les visites ve una altra mascota, prepara a la teva. Això no ho podràs fer el mateix dia, per tant, estaria bé saber-ho amb antelació. I si malgrat tot no tenen feelling, assegura't de poder mantenir-los en espais separats.

✓ Les mascotes són molt sensibles als sorolls forts, per això s'espanten tant amb els focs artificials. Una bona solució és posar-los en una habitació amb les finestres tancades, esmorteir el soroll i improvisar alguna distracció. Hi ha veterinaris que recomanen relaxants naturals per calmar-los.

Si has planificat un viatge en cotxe

✓ Verifica que la seva capsa o bossa de transport està en perfectes condicions.

✓ No t'oblidis el seu plat i abeurador.

✓ Fes parades durant el trajecte perquè puguin descansar i moure's una mica.

✓ Intenta arribar amb antelació al destí perquè tingui temps d'adaptar-se al nou espai, sobretot si tens un gat.

✓ No el deixis mai sol en una habitació desconeguda.

✓ Emporta't els seus elements favorits: una manta, joguines, etc.

L'animal de companyia és un membre més de la família i ha de poder gaudir de les festes nadalenes amb tu

Si no te la pots emportar de viatge

Si tens bitllets d'avió per fer una escapada i no et pots emportar la teva mascota, no és aconsellable que la deixis més d'una nit sola a casa, ja que la situació la pot angustiar, i sempre amb accés lliure al seu llit i amb música baixa; evitant que pugui accedir a productes tòxics; amb finestres i portes tancades. Sempre pots demanar-li algun familiar o amic que el cuidi aquests dies que no hi seràs, o en última instància portar-la a una residència d'animals.

Regals

Si com hem dit, les mascotes són un membre més de la família, també han de tenir regals al Nadal. No cal que sigui car, ja saps que ells amb el detall ja estan contents. Hi ha moltes opcions: una joguina divertida, un joc per compartir amb tu, portar-lo a passejar a una zona on pugui córrer sense corretja. El millor regal és que passis temps amb ells.

Noes · Comunions · Aniversaris · Espectacles · Comiats de solters · Presentacions · Festes d'empreses
... I MOLT MÉS, AMB EL TRACTE MÉS ACURAT I PROFESSIONAL!

Més de 20 anys

Celebra un Nadal Diferent i divertit!

Gaudeix-lo amb la família, els companys de feina i
sobretot amb els més petits de la casa.
Ho podeu fer amb els nostres Dj, mags, actors, pares
Noels i amb els seus acompanyants els Elfs.

Tot allò que puguis imaginar i més!

DEMANA INFORMACIÓ SENSE COMPROMÍS

info@gatzara.com | Tel. 731 631 | www.gatzara.com

Dark Noel

Conte de Nadal

Hi havia una vegada un país molt estimat pel Pare Noel anomenat Andorra. Ningú sabia dir per què li agradava tant sent un país tant petit, tant petit que quan arribava amb el trineu i els rens, en comptes de fer una baixada ràpida sense pensar gaire en si es passava o no de frenada, havia de reduir velocitat un cop superat el Comapedrosa i baixar verticalment fins arribar al parc d'Escaldes-Engordany, el lloc preferit del Rudolf i els altres rens per descansar.

Les males llengües deien que la raó estava ben a prop, a Caldea, on li agradava anar una mica abans de començar a repartir els regals i quan ja estava tancat al públic, per gaudir d'un bon bany amb aigua ben calenta. Qui ho sap.

El cas és que un Nadal, mentre estava a casa seva enllentint els regals al trineu i pensant ja en com gaudiria un any més de les aigües termals andorranes, va sentir un soroll estrany darrere seu i un cop al cap que el va fer perdre el sentit. Quan es va despertar, va notar que no es podia moure gaire, que petites cordes el mantenien lligat a la cadira del seu saló, vora la llar de foc i que una ombra, des de l'altra banda de l'habitació l'observava amb uns ulls que encara que no gaire nítidament no li resultaven del tot estranys.

De mica en mica, l'ombra va fer unes passes cap a la llum de la làmpada del sostre i el Pare Noel va poder confirmar les seves sospites: es tractava del seu germà, en Dark Noel.

Segurament ara mateix, estimats meus, us estareu preguntant com era possible que vosaltres, que

ho sabeu tot del Pare Noel, no sabéssiu que tenia un germà, doncs, sí, el té, però feia tant de temps que no sabia res d'ell, que una mica se n'havia oblidat.

Quan el pare del Pare Noel era qui portava els regals als infants de tot el món, el seu fill gran, en Dark, estava predestinat a ser el seu successor, però tot i els esforços del seu progenitor, mai va mostrar interès ni pels més petits, ni per les seves cartes. De fet, odiava la neu i el fred, i sempre que arribava el moment de pujar al trineu per fer pràctiques buscava una excusa per quedar-se a casa. En canvi el Pare Noel, sempre volia acompanyar al seu pare, se sabia de memòria els noms de tots els infants i què li agradava a cadascun, però com era el germà petit, havia d'ajudar i poca cosa més.

Fins que el dia més important per als joves Noel va arribar: el pare es jubilava i el Dark l'havia de substituir. El problema és que no el trobaven enlloc. Van buscar quilò-

a la rodona de casa seva, però res, havia desaparegut.

En aquesta situació el pare del Pare Noel va prendre una decisió ben sensata, tot i que trencant amb la tradició: va nomenar el Pare Noel que ocupés el seu lloc.

El Pare Noel no s'ho podia creure, plorava d'alegria i emoció i li va jurar que no el decebria. I així va ser, aquella vegada i totes les que van venir després i durant molts i molts anys. Fins que aquells ulls el van tornar a mirar amb tota claredat. En Dark havia tornat i pel que li va explicar volia recuperar el seu lloc que segons ell li corresponia per llei. Però quina llei ni quina llei. En Dark havia fallat al pare i a milions d'infants i ara no podia aparèixer com si res hagués passat. Oi que no?

El cas és que a més va començar a plantejar molts canvis,

va dir que tenia idees noves, que això de les cartes i de portar els regals que demanaven els infants estava molt antiquat, pas-

sat de moda. En Dark volia innovar, començar una nova era. Malauradament, el Pare Noel sabia que no tenia molt a fer, ja que la llei era la llei i els rens, un cop aparegut en Dark només l'obeïrien a ell, tot i que les seves idees els hi semblessin una bogeria.

A partir d'aquí, tot va succeir amb molta rapidesa. Era l'hora de partir i no hi havia temps per discussions que no els portarien enlloc, així que el Pare Noel li va lliurar les coordenades al seu germà i li va marcar la ruta, tot avisant-li de com ho havia de fer per arribar a Andorra sense problemes. En Dark es va riure d'ell dient-li que si es pensava que era tonto, que ell sabia perfectament com es conduïa el trineu, tot i que no ho sabia.

El cas és que es va enlairar de males maneres i des del primer minut va

començar a fer les coses malament. Repartia els regals sense mirar la llista. No recordava cap nom i el pitjor de tot és que li era igual. I quan va arribar al Comapedrosa va passar el pitjor. No va vigilar prou i el trineu es va quedar enganxat al pic. En Dark feia veure que no sabia, però aquests no podien fer res sense unes bones indicacions. El temps anava corrent i els regals no arribaven. El Pare Noel, des de Lapònia es començava a desesperar perquè el comptador de regals andorrà estava a zero. Què podia fer?

I llavors va passar una cosa fantàstica, pròpia només dels països de muntanyes tan altes com les d'Andorra. Resulta que alguns infants d'aquest país que tant agradava al Pare Noel sabien esquiar molt i molt bé i coneixien una drecera per arribar al poble del Pare Noel. I com que eren molts desperts, també s'havien assabentat en somnis dels plans del Dark Noel. Molt decidits a salvar el Nadal a Andorra van anar fins a Lapònia i van portar al Pare Noel per la drecera fins al Comapedrosa, on d'un cop de colze va fer fora a en Dark, va desencallar el trineu i va repartir tots els regals.

I vet aquí un floc, i vet aquí un glaç, i vet aquí que el conte s'ha acabat!

*Aquest conte l'ha creat la Carmen Salas amb la col·laboració de la seva filla i gran seguidora del Pare Noel, la Nora García.

Estem oberts

MA BEÇ

Carrer François Mitterrand 2 local 8-9,
AD700 Escaldes-Engordany
Telf. +376 828 667

Us desitgem Bones Festes

Dilluns tancat per festa setmanal

jean luc HERBERT

studio ANDORRA

Prat de la Creu 87 1e2a Andorra

@JLHANDORRA
+376 673 798

